

Rasmus Malling-Hansen – den danske ”oppfinnerpresten”.

Når man gransker gamle skildringer av Rasmus Malling-Hansen, skrevet av hans samtidige, slår det en hvilket dypt inntrykk han må ha gjort på dem som opplevde ham i levende live. Han beskrives som en offisers-skikkelse med en kunstners utstråling – og som en lysseer som kun kan tegnes ved hjelp av de mest ildfulle farger – for å referere noen karakteristikk fra den tid. Ved hans brå død i 1890 – kun 55 år gammel, var Malling-Hansen, som kom fra enkle kår på den danske landsbygden, blitt en internasjonal kjent skikkelse - han var en venn av kongen, hadde holdt foredrag på internasjonale legekongresser og internordiske lærermøter, og hadde solgt patenter i land i hele Europa. Og han var en høyt elsket farsskikkelse for mange av samfunnets ”utstøtte”. Han viet sin yrkeskarriere til å kjempe de svakestes sak, de døvstumme barna, som verken kunne høre eller tale, og i alt han foretok seg, var han en nytenker og en fremsynt reformator, for hvem intet var for lite eller ubetydelig til å kunne være verdt en nærmere undersøkelse. Hans arbeid med de døvstumme dannet også det grunnlag som hans oppfinnelser og vitenskapelige forskning hvilte på. Idéen til hans mest kjente oppfinnelse – skrivekuglen, kom fra hans observasjon av tegnspråkets hurtighet i forhold til håndskriften, og hans banebrytende oppdagelser av barns vekst i sykluser ble til gjennom hans omsorg for de døvstumme barnas velferd, og undersøkelser av om deres vekst var tilfredsstillende.

Rasmus Malling-Hansen fotografert i henholdsvis 1860, 1877, 1885 og 1887. Alle fotografier fra privat samling

Barndom og unge år.

Rasmus Malling-Hansen ble født i Hunseby, Maribo på Lolland i 1835. Hans mor, Juliane Hansen f. Matzen, var datter av forpakteren på Knuthenborg, men hun vokste opp hos lærer og kirkesanger Rasmus Malling og hans familie. Rasmus Malling ble også fosterfar for Julianes barn, da hennes mann, far til hennes tre sønner, læreren Johan Frederik Hansen, døde av tyfus allerede etter 5 års ekteskap. Juliane Hansen flyttet ved hans død tilbake til sin fosterfar, som tok farsansvar for Hans Rasmus(4 år), Thomas Jørgen(2 år) og Johan Frederik(1 år).

Juliane blir omtalt som en meget klok og forstandig kvinne, og Rasmus Malling, som stammet fra Porsgrunn i Norge, var en beleven mann som var vant til å omgås baroner og grever, og oppveksten hos disse to, bidro til å gi Rasmus en selvtilitt og evne til å hevde sine meninger på en selvfølgelig måte. Og han var en dyktig gutt, som ble lagt merke til for sine mange

talenter, særlig i matematikk og i tegning, og hans hjertegode natur gjorde at han ble elsket av alle som møtte ham.

Utdanning ved Jonstrup og Det Teologiske Fakultet.

Allerede da han leste til konfirmasjonen som ung mann, skal Rasmus ha bestemt seg for at han en dag ville bli prest, men utsiktene til å få seg en høyere utdanning var ikke lyse, så han ble satt i malerlære, og det sies at han aldri glemte sine gamle kunster. Da en maler en gang langt senere hadde utført et dårlig malerarbeid på en dør på Døveinstituttet, påpekte Malling-Hansen dette, og maleren spurte om han kanskje kunne gjøre det bedre selv. Og Malling-Hansen tok ham på ordet, og malte selv døren til sin fulle tilfredshet.

Men ryktene om den talentfulle gutten nådde også på en eller annen måte lensgreven på Knuthenborg, og ved hjelp av hans økonomiske støtte, kunne Rasmus begynne på lærerseminariet på Jonstrup, som han ble uteksaminert fra i 1854, etter kun 2 års studier, med meget gode karakterer. Han arbeidet en tid som privatlærer hos lensgreven og hos sin konfirmasjonsprest, og også som assistentlærer på Maglemer skole, før han i 1858 påbegynte sine teologistudier – fortsatt med lensgreven som økonomisk velgjører. Men det varte ikke lenge – i 1859 påbegynte Malling-Hansen sin livsgjerning ved Det kongelige Døvstummeinstitut i København, og her fikk han utfolde sin rike personlighet og utnyttet sine mange talenter til gagns. Avbrutt av noen år som forstander ved Døvstummeinstitutet i Slesvig, og noe tid til teologistudiene, vendte Malling-Hansen tilbake til Døvstummeinstitutet i København som ferdig utdannet teolog i 1865, og overtok stillingen som forstander etter han som samme år ble hans svigerfar, Søren Johan Heiberg.

Personalet ved Det kongelige Døvstummeinstitutet i København, fotografert i 1861. Malling-Hansen står i midten, bak. Til høyre for ham sitter hans kommende svigerfar, daværende forstander Søren Johan Heiberg. Foto: Døvehistorisk Selskab

Ektemann og omsorgsfull familiefar.

Som ung mann skal Malling-Hansen ha møtt en kvinne som gjorde et varig inntrykk på ham, Anna Steenstrup, datter av byfogden i Frederiksberg. Men med den tids store sosiale skiller, var det utenkelig at det kunne bli noe mellom den unge gutten av folket, og Anna, som kom fra det øvre sosiale skikt i København. Malling-Hansen ble i stedet forlovet og senere gift med Cathrine Georgia Heiberg, og allerede året etter bryllupet fikk de den første av i alt syv døtre – Juliane(1866). Og så kom i rask rekkefølge: Engelke(1868), Emma(1869), Zarah(1870), Johanne(1873), Karen(1874) og Marie(1875). Malling-Hansen var en meget kjærlig og omsorgsfull far, som fulgte sine døtres ve og vel på nært hold, og i de mange bevarte brevene fra denne perioden, tegner det seg et bilde av en familie med nære og varme bånd – Malling-Hansen glemte aldri sin mor og sine to brødre, men beholdt et nært forhold til dem gjennom hele sitt liv.

Malling-Hansen unnslopp dog ikke tragedier i sitt liv – i 1876 mistet han sin elskede Cäthe av barsel feber etter å ha nedkommet med et dødfødt pikebarn, og det må ha vært et meget hardt slag for Malling-Hansens følsomme sinn. Hvem som hjalp ham med de 7 døtrene gjennom disse tunge årene, vet vi ikke, men han traff igjen sin ungdoms elskede etter få år, og hun hadde aldri kunnet glemme sin kjære Rasmus, og var fortsatt ugift – og i 1880 giftet de seg, og Anna ble en kjærlig stemor for de 7 pikene.

Fra venstre: Malling-Hansens mor, Juliane Hansen, født Matzen (1809-1885). Foto: Privat. Hans første hustru, Cathrine Georgia f. Heiberg (1841-1876). Foto: Heiberg-museet i Sogndal, Norge. Malling-Hansens syv døtre. Foto: Heiberg-museet. Hans andre hustru, Anna, født Steenstrup (1842-1897). Foto: Privat

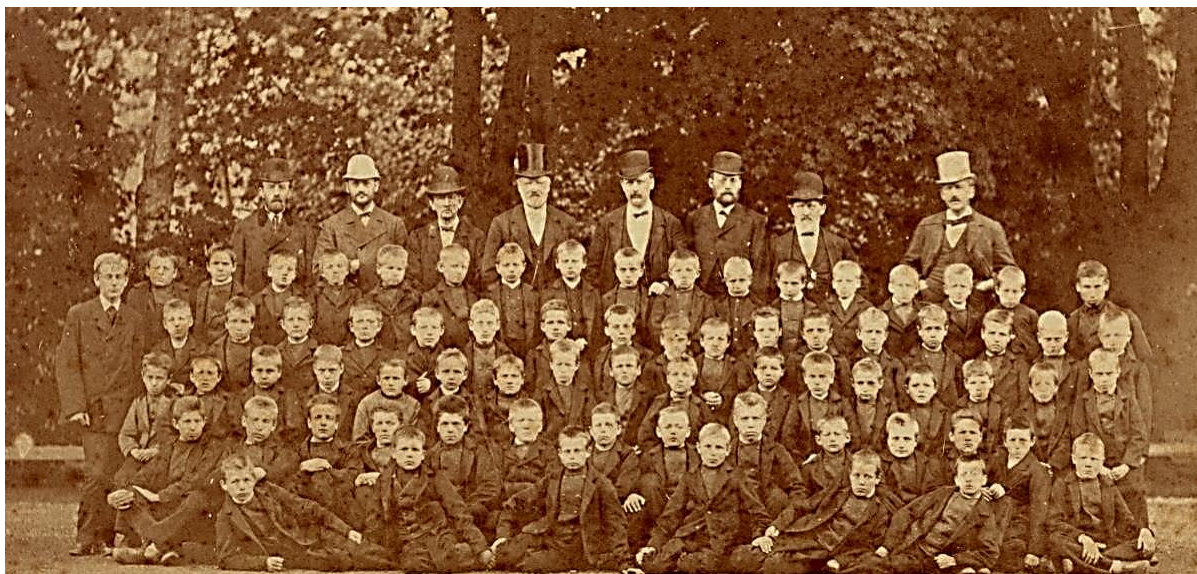
Fremsynt pedagogisk reformator.

Som forstander ved Døvstummeinstituttet satte Malling-Hansen raskt i gang en rekke tiltak for å bedre vilkårene for de dövstumme barna. Sykeligheten ved Instituttet var stor, og også dødeligheten. I Instituttets første periode, fra 1824-1839 døde hele 31% av barna i løpet av sitt opphold der, først og fremst av lungesykdommer. Dette var på et meget tidlig stadium i det danske utdanningssystemet, og forståelsen for barns behov for å leke og hvile var lite utviklet. De måtte stå opp allerede kl 5 om morgenen, og i tillegg til undervisningen, måtte de også arbeide i Instituttets verksteder hver dag til langt utpå kvelden. Malling-Hansen fikk utvidet og forbedret utearealet, sørget for at elevene fikk arbeide regelmessig ute i hagen, og for at de fikk mer fritid. Han forsto også at skolens meget begrensede areal hadde stor betydning for

smittespredningen, og tok i bruk alle skolens rom til undervisningslokaler. Han fikk utarbeidet planer om å få satt opp en ekstra bygning, og også få innlagt elektrisitet, men dette ble dessverre ikke bifalt av myndighetene.

Malling-Hansen reiste i 1868 ut på en studiereise i Europa, for å studere undervisningen av de døvstumme i forskjellige land. Han ble influert av nye strømninger fra Tyskland, og ville prøve ut nye undervisningsmetoder også i Danmark. De døvstumme var en meget sammesatt og uensartet gruppe, alt fra hva vi i dag ville kalle psykisk utviklingshemmede, som verken kunne høre eller tale, til fullstendig åndsfriske elever som både hadde en begrenset hørsel og evnen til å tale. Alle fikk den samme undervisning, etter tegnspråkmetoden. Malling-Hansen forsto tidlig at det ville være mye mer hensiktsmessig om elevene ble oppdelt etter deres grad av hørsel, og ble gitt undervisning bedre tilpasset deres evner. Han var således en pådriver for at de døvstumme ble oppdelt i tre grupper, de egentlig døvstumme – de som verken kunne høre eller tale, de uegentlige døvstumme – de som hadde en viss hørsels- og taleevne, og til slutt de åndssløve døvstumme, de som i tillegg var psykisk utviklingshemmede. I samarbeid med de Kellerske Anstalter fremkom i 1867 et forslag om å dele disse gruppene mellom de to skolene, og det ble bestemt at de egentlig døvstumme skulle undervises ved Døvstummeinstituttet etter tegnspråkmetoden, mens De Kellerske Anstalter skulle undervise de uegentlige døvstumme etter talemotoden (leppeavlesning), i tillegg til de åndssløve døvstumme, som fortsatt skulle undervises etter tegnspråkmetoden.

Dette tiltaket var det første i Norden i retning av å gi de døvstumme elevene undervisning tilpasset deres evner, og gjorde Danmark til et foregangsland på dette området, etter initiativ fra Rasmus Malling-Hansen. Han fikk en sentral plass i det nordiske døvstummemiljøet, og ble valgt til møteleder ved det store internordiske møtet for ”abnorme-skolene” i 1876, han var den drivende kraften i den offentlige kommisjonen av 1888 med oppdrag å lage en overordnet plan for døvstummeundervisningen i Danmark, og i 1890 holdt han et foredrag om utviklingen av døvstummeundervisningen i Danmark for pedagoger fra hele Norden.

De mannlige lærerne og guttene ved Døvstummeinstituttet i København, fotografert i 1881. Malling-Hansen ses som nr fire fra høyre i bakerste rekke. Foto: Døvehistorisk Selskab

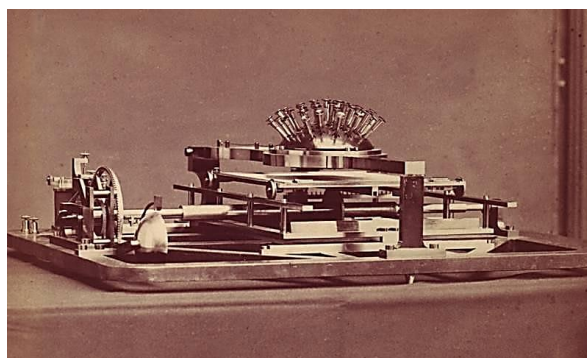
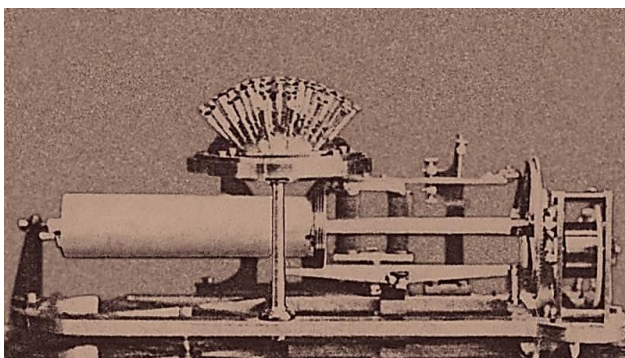
Malling-Hansen ønsket også at en del av de egentlig døvstumme skulle få undervisning etter talemetoden, da han så at dette var fremtidens undervisningsmetode, og dette sammen med det stadig økende behov for areal, da elevgruppen ble stadig større, gjorde at han i 1879 fremkom med et forslag om å opprette et nytt Døvstummeinstitut, og han foreslo at et slikt institutt burde ligge i en provinsby på Jylland. Myndighetene gikk inn for hans forslag, og i 1881 ble Døvstummeinstitutet i Fredericia opprettet. I 1890 bifalt de danske myndighetene så godt som hele det forslaget kommisjonen av 1888 fremla, og et nytt døvstummeinstitut så dagens lys i Nyborg, også dette planlagt og tegnet av Malling-Hansen. Med det hadde Malling-Hansens visjoner blitt oppfylt – takket være hans initiativer var den danske døvstummeundervisningen underlagt en felles overordnet plan, som tilfredsstilte behovet for tilpasset undervisning etter de mest moderne pedagogiske metoder, de døvstumme elevene levde under meget tilfredsstillende livsvilkår, og det økende plassbehovet var tilgodesett på en tilfredsstillende måte. I Malling-Hansens senere perioder som forstander i København, hadde dødeligheten ved Institutet sunket radikalt, og var nå lavere enn for tilsvarende grupper av hørende barn. Ved Malling-Hansens død i 1890, viste de døvstumme sin takknemlighet ved å møte opp i et stort antall ved hans begravelse. De hadde mistet en sann venn og en omsorgsfull farsfigur og beskytter!

Det kongelige Døvstummeinstitut, fotografert i 1886. Sannsynligvis er fotografiet tatt i forbindelse med Døveforeningen av 1866 sitt 20 års jubileum. Personlig tror jeg det er Malling-Hansen som står som nummer tre fra høyre. Helt til høyre står inspektør Lassen, senere Ketting og man ser også grunnleggeren av døveforeningen på venstre side av Malling Hansen og dessuten Malling-Hansens senere svigersønn, Fritz August Bech, som nummer syv fra høyre i bakerste rekke.. Foto: Det kongelige bibliotek

Oppfinner av skrivekuglen.

Parallelt med sitt arbeid som forstander, syslet Malling-Hansen også med tanken om å lage en maskin som kunne fremstille trykte bokstaver. Og vi vet at det var den hurtighet man kan uttrykke seg på ved hjelp av tegnspråk satte ham på sporet av idéen til hans skrivemaskin. Malling-Hansen oppdaget at man ved håndtegn kunne "tale" med 12 tegn i sekundet, mens man kun klarte å skrive 4 tegn i sekundet ved hjelp av penn og papir. Denne håndens hurtighet ville så Malling-Hansen utnytte til å konstruere en hurtigskrivemaskin, og fra Johanne Agerskovs bok "Hvem var Skrivekuglens Oppfinner" vet vi at Malling-Hansen i 1865 drev eksperimenter med en halvkule av porselen hvor han tegnet inn bokstavene, og med sin svoger som tidtaker, prøvde han ut hvordan bokstavene burde plasseres på halvkuglen for å kunne oppnå den raskeste skrivehastigheten. Han endte opp med å plassere de mest hørfrekvente bokstavene slik at de ble betjent av de raskeste fingrene, og plasserte også vokalene til venstre og konsonantene til høyre, slik at skriveren i størst mulig grad brukte en finger fra venstre og høyre hånd annen hver gang. Alt dette gjorde at man på skrivekuglen kunne oppnå en meget rask skrivehastighet., og 800 tegn i minuttet var fullt oppnåelig for en trent "kugleskriver". På den første modellen, som Malling-Hansen fikk patent på i 1870, ble papiret festet på en sylinder inne i en trekasse, og sylinderen beveget seg ved hjelp av et elektromagnetisk batteri.

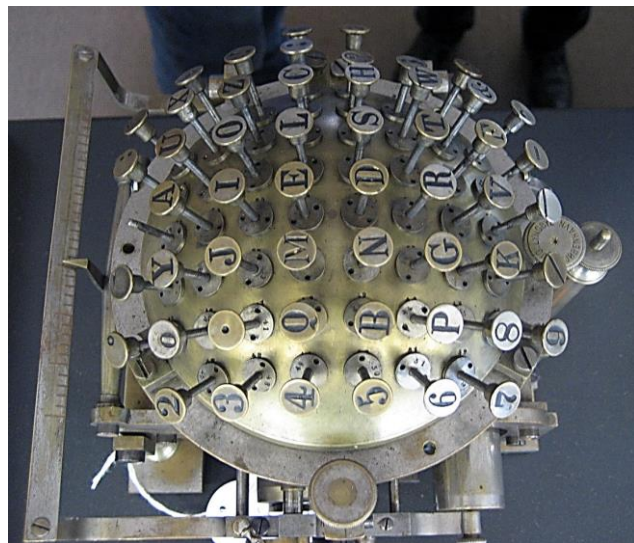
Til venstre: En av de aller første skrivekuglemodellene fra 1871, en såkalt sylindermodell uten trekasse. Til høyre en utgave fra samme årstall, den flate modellen som ble innkjøpt av flere store telegrafsekskaper

Med sin skrivekugle reiste Malling-Hansen rundt på forskjellige utstillinger i Europa. Skrivekuglen vant førsteprismedalje ved industriutstillingen i København i 1872, ved verdensutstillingen i Wien i 1873, Centennial utstillingen i Philadelphia i 1876, verdensutstillingen Paris i 1878 og ved den store kunst- og industriutstillingen i København i 1888. I tillegg var den utstilt ved industriutstillingene i London i 1871 og Leeds i 1875. Malling-Hansen hadde også en viss kommersiell suksess, og solgte patenter både i England, Tyskland og Østerrike. Han arbeidet også kontinuerlig for å forbedre skrivekuglen, og i 1871 kom en ny modell der sylinderen ble erstattet med en flat vogn, som beveget seg under kuglen. I 1875 kom så den første modellen av den velkjente høye typen, hvor batteriet var byttet ut med en mekanisk løsning på flytningen av papiret. Takket være et samarbeid med dyktige mekanikere, og Malling-Hansens unike evne til å finne tekniske og mekaniske løsninger, var skrivekuglen nå utviklet til det forfinede, basert på millimeter-presisjon og industridesign av ypperste klasse. Skrivekuglen var svært dyr i anskaffelse de første årene. Den første utgaven fra 1870 kostet hele 1200 kroner, en anseelig sum i de dager. Prisen gikk dog stadig nedover utover på 1870-

og 80-tallet, og den siste modellen fra 1888, som da hadde fått både fargebånd og papirvalse, kostet kun 150 kroner og ble levert av mekanikeren August Lyngbye. Skrivekuglens store konkurrent de første årene, var den amerikanske, masseproduserte Remington-maskinen. Den hadde ikke skrivekuglens skrivehastighet, da den var utstyrt med leddede armer fra tast til bokstav, og tastaturet var det nå så velkjente qwerty-tastaturet, som ble designet for å forhindre at armene viklet seg inn i hverandre. Likevel var det denne maskinen som ble markedsledende, og da Malling-Hansen døde i 1890, ble hans ordre om produksjon av 100 skrivekugler kansellert, og ingen flere skrivekugler ble laget.

I vår tid er skrivekuglen igjen kommet til heder og verdighet. Den er et meget ettertraktet samlingsobjekt, og særlig i Tyskland er skrivekuglen omfattet av en betydelig interesse. En pris på ca 200 000,- kroner er vanlig, selv om det sies at Steve Jobs i Microsoft-konsernet i sin tid kjøpte en skrivekugle for ikke mindre enn 1 million kroner. Danmark har også begynt å få øynene opp for den særegne oppfinnelsen en av deres landsmenn står bak, og skrivekuglen har prydet et frimerke og flere utstillinger er arrangert med skrivekuglen som sentralt objekt.

Malling-Hansen utviklet også en kopieringsmetode, som han kalte xerografi, og ved hjelp av blått svertepapir og papirvalser, kunne han i løpet av få minutter produsere opptil 100 kopier. Så vidt vi vet, var det Malling-Hansen som oppdaget den blå fargens unike kvaliteter i fremstillingen av kopier.

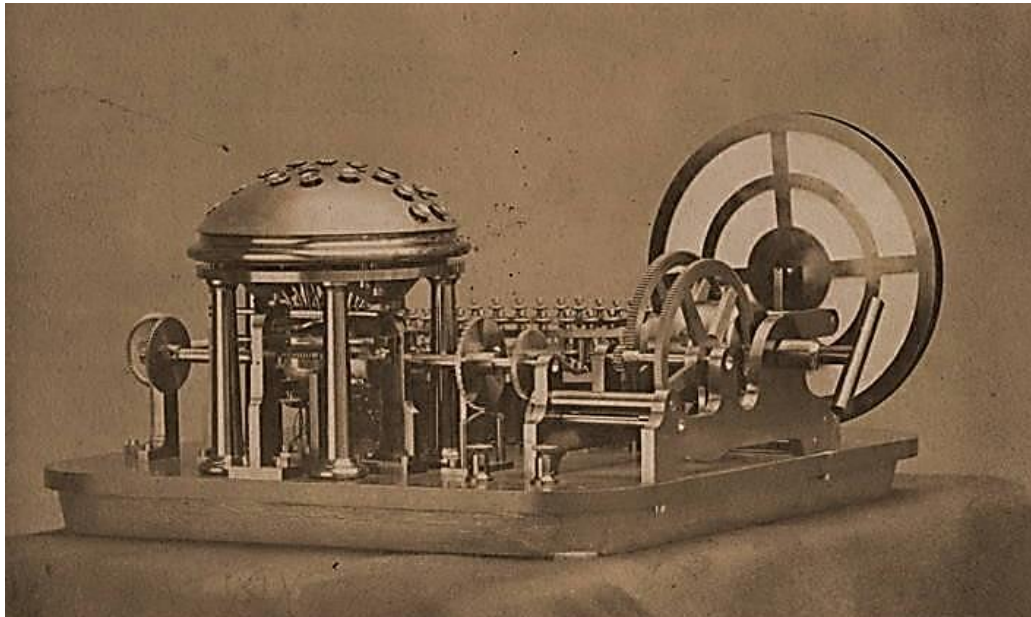

T
i
l

v
e
n
s
t
r
e
:

D

en velkjente, høye modellen av skrivekuglen som ble ferdigstilt til verdensutstillingen i Paris i 1878 og ble premiert med en gullmedalje. Illustrasjon: Uwe Breker. Til høyre: Den aller siste utgaven av skrivekuglen, utviklet av August Lyngbye - med fargebånd og papirvalse. Den fikk en førstepremie ved den store industriutstillingen i København i 1888, og ble også levert med både store og små bokstaver. Foto: Jørgen Malling Christensen.

Takygraphen – resultatet av et særdeles fruktbart samarbeid mellom Rasmus Malling-Hansen og professor C. P. Jürgensen. En ekstrem hurtigskrivemaskin beregnet for bruk i forsamlinger til nedskrivning av referater. Ingen eksemplarer er kjent i dag. Bildet er fra Malling-Hansens levetid

Naturvitenskapelig forsker.

Malling-Hansen slo seg ikke til ro med sin oppfinnelse av verdens første kommersielt produserte skrivemaskin. I forbindelse med innføringen av et nytt bespisningsreglement ved instituttet, ville han undersøke elevenes vekst og vektøkning, og satte i gang en storstilt, vitenskapelig anlagt undersøkelse. Malling-Hansen ville med sin sedvanlige grundighet veie elevene flere ganger hver dag, og fikk laget store vekter, der han kunne veie elevene gruppevis, slik at det gikk hurtig for seg. Takket være disse veiningene og målingene gjorde han noen banebrytende oppdagelser vedrørende barns vekst. Til da hadde man antatt at barn vokste jevnt og trutt gjennom hele året, men Malling-Hansen oppdaget at barn vokste i perioder, uavhengig av fødeinntak og årstid, men styrt av en eller annen ukjent faktor. Malling-Hansen mente denne ukjente faktor måtte være å finne i variasjoner i solens stråler, og han fikk, i tillegg til sine egne målinger og veininger, satt i gang ulike målinger flere steder i verden, hvor resultatene ble rapportert til ham, og overalt fremkom den samme variasjonen, både hos mennesker og i naturen for øvrig. Han holdt et foredrag på en stor internasjonal legekongress i København i 1884, og utga i alt tre bøker om sine funn, de såkalte Fragmenter I-III, den siste i 1886. Bøkene ble også oversatt til tysk. Også på dette området var Malling-Hansen en pioner, og hans forskning vakte betydelig internasjonal oppsikt. Takket være sitt velutviklede forskersinn og sin sans for å se betydninger i selv de minste detaljer, gjorde Malling-Hansen unike oppdagelser av sammenhenger som ingen hadde sett før ham.

Det aller siste kjente portrettet av Rasmus Malling-Hansen, fra 1890, tatt bare noen få måneder før hans død. Legemet er eldet, men det ungdommelige blikket er intakt. Flere utgaver av dette fotografiet finnes hos etterkommerne i Malling-Hansen slekten. Foto: Privat

Vandre mot Lyset!

Historien om Rasmus Malling-Hansen ville ikke være komplett uten et eget kapittel om hva som skjedde i hans nærmeste familie i tiårene etter hans død, og om den boken en av hans døtre, Johanne Agerskov, utgav i 1920 sammen med sin mann, Michael Agerskov: *Vandre mot Lyset!* Siste side av *VmL* er forunderlig nok underskrevet av den da for lengst avdøde danske oppfinneren og pedagogiske reformatoren – og årstallet er 1916! Dette krever en nærmere utredning, og forklaringen på at Malling-Hansen kunne sette sitt navn under et dokument 26 år etter sin egen død, vil sikkert overraske og forbløffe noen, men sikkert også vekke skepsis hos andre. Det er i hvert fall en meget fascinerende og veldokumentert historie, og alle de impliserte personene var fullt ut hederlige og begavede mennesker.

Johanne var gift med lektor og forfatter, Michael Agerskov, 1870-1933, og på begynnelsen av 1900-tallet kom ekteparet i kontakt med det spiritistiske miljøet i Danmark og deltok ved bordseanser, noe som medførte at de hadde noen meget ekstraordinære opplevelser. Gjennom kontakten med åndelige vesener, ble det tydelig at den oversanselige verden kalte på dem, og de forsto gradvis at man ønsket deres hjelp til å utføre spesielle gjerninger på jorden, og den ånd som skulle vise seg å være lederen for deres arbeid, var Johanne Agerskovs avdøde far – Rasmus Malling-Hansen, som i diskarnert tilstand bærer navnet Leo. Innledningsvis mottok Agerskovs dikt og beretninger fra avdøde menneskers ånder, men etter hvert brakte de oversanselige åndene dem dypt lidende åndelige vesener, som gjennom sitt syndefulle liv var bundet til å flakke omkring på jorden eller i helvetessfæren omsluttet av mørket – uvitende om at de var døde. Og gjennom ekteparets kjærlige bønn for dem, ble de løst fra mørket, og

kunne bringes hjem til sine boliger i den himmelske verden, og Gud kunne deretter utsette helvetessfæren! Dette arbeidet kulminerte i mars 1912, da menneskehetens leder, Kristus, brakte ekteparet det åndelige vesen som har falt aller dypest av alle; Lucifer – Djevelen – Satan; han er kjent under mange navn, og i følge Vandre mot Lyset! var det denne ånd som sammen med sine brødre og søstre falt for mørket i det såkalte ”syndefallet”, og forårsaket at livet på jorden ble et liv i synd, lidelse og død for menneskene, i stedet for et liv i en vakker lysverden, slik Gud opprinnelig hadde planlagt. Og Agerskovs tilga Ardor, som han nå skal hete, den synd han hadde begått mot dem, og deres bønn for ham løste ham fra mørket, og lysets ånder kunne bringe ham hjem til Gud, som også straks tilga ham den synd og lidelse han hadde forårsaket. Men før hvert eneste menneske i et jordeliv har tilgitt Ardor, vil ikke hans anger og dype lidelser være over, og derfor påla Gud ham, etter et års hviletid, å formidle gjennom mediet Johanne Agerskov en beretning om sitt fall og om sine synder, hvor han til slutt ber en inderlig bønn til menneskene om å tilgi ham. Og vi får vite, at dersom vi tilgir Ardor, vil vi bli løst fra hans forbannelser, og samtidig bidra til at mørkets makt i den jordiske verden sakte men sikkert vil svinne hen.

Ardors beretning danner grunnlaget for Vandre mot Lyset! og i tillegg har Leo forfattet en lengre kommentar til beretningen, der han ytterligere utdyper og forklarer de emnene Ardor tar opp. Verket inneholder også en del lignelser og en tale ved Kristus, og man får vite at det arbeidet Michael og Johanne Agerskov deltok i, ble initiert av Gud, da Han så at den økende interessen blant menneskene på 1800-tallet for kontakt med åndene kunne utnyttes fra oversanselig side til å søke kontakt med jordiske medhjelpere som man kunne tale direkte til, slik at de mange jordbundne åndene kunne vinnes tilbake til lyset, og mange av de store spørsmålene angående livets opprinnelse, kampen mellom det gode og det onde, menneskenes sanne forhold til Gud osv, kunne åpnes for menneskene. Kristus var den som ledet dette arbeidet fra den oversanselige verden, og Leo var en av hans nærmeste medhjelpere.

Og det er altså forklaringen på hvordan det kan eksistere en bok, utgitt 30 år etter Malling-Hansens død, som bærer hans navn; for å stå inne for sannheten av de opplysningene som er gitt gjennom Vandre mot Lyset! oppga han, i egenskap av mediet Johanne Agerskovs åndelige leder, sitt navn og sin posisjon fra sin siste inkarnasjon og lot det stå som en bevitelse om hans rolle i utarbeidelsen av boken. Hvordan man vil forholde seg til denne delen av Rasmus Malling-Hansens liv, er jo selvsagt opp til den enkelte, men tatt i betraktning at Malling-Hansen i alt han foretok seg i sitt liv var preget av nytenkning, reformasjon og forbedringer, er det kanskje ikke til å undres over, at han også fremstår etter sin død, som en som vil bringe ny viten og nye sannheter til menneskene, både på religionens område, men også innen vitenskap, historie og etikk! Han var en ekte forsker og nytenker i levende live – og fremstår som akkurat det samme i sin åndelige tilværelse – gjennom Vandre mot Lyset! som herved anbefales for alle som søker etter nye svar på de eldgamle store gåter og spørsmål som menneskeheten har grunnet over i årtusener!

Men i 1890 var det så slutt. Malling-Hansen hadde lenge lidd av angina og forkalkninger, og et alvorlig hjerteslag gjorde slutt på hans liv da han var på veg hjem fra frimurerlosjen en mørk høstkveld. Han falt om på gaten, og var død i samme øyeblikk. Men han rakk å sette sitt personlige merke etter seg på så mange områder. Han var i sannhet en lysseer – en mann som ikke slo seg til ro med det som var, men som hadde en ubøyelig vilje til å oppdage, til å tenke nytt, til å videreutvikle og til å oppfinne. Hans omsorg for de aller minste i samfunnet var unik og dyptfølt, og han reformerte den danske undervisningen av de døvstumme. Han oppfant skrivekuglen, som stadig fascinerer dem med sans for unik industridesign, og han gjorde

banebrytende og internasjonalt anerkjente oppdagelser vedrørende barns vekst i sykluser. Og selv om Malling-Hansen gjennom mange år kanskje ikke hadde noen fremtredende plass i dansk historie, har han stadig vekk blitt minnet i museumsskrifter og enkelte avisartikler opp gjennom tidene. Men det er ikke å ta for mye i å hevde at han er i ferd med å få sin renessanse i dansk offentlighet. Og en del av denne fornyede interessen kan nok tilskrives Det Internationale Rasmus Malling-Hansen Selskabet, der undertegnede er en sentral aktør. Vår webside er særdeles omfattende og vi har vært i kontakt med de aller fleste både internasjonale og nasjonale instanser som er i besittelse av arkivalier fra Malling-Hansen liv og virke. Plassen foran det gamle døvstumminstituttet der Malling-Hansen hadde sitt arbeid som forstander er av selskabet døpt «Rasmus Malling-Hansens Plads».

Til venstre: En byste av Rasmus Malling-Hansen, laget av Ludvig Brandstrup, som også har laget medaljongen på Malling-Hansens gravsten. Bysten befinner seg i dag i Døvehistorisk museum i Kastelsvej. Over: Gravstenen som på fotografiet ses slik den sto på Garnisons kirkegård, ble i 1947 flyttet til Døvstummeinstituttet, hvor den står i dag. Til høyre: Frimerke utgitt av Posten Danmark til minne om oppfinnelsen av skrivekuglen. Foto til venstre: Jan William Rasmussen. Foto i midten: Privat

Ved DASA i Dortmund har man konstruert en kopi av en skrivekugle, som er koblet opp mot en interaktiv visualisering av skrivekuglen på en skjerm, slik at de besøkende kan skrive på tastaturet og se skrivekuglen skrive på skjermen. Visualiseringen er laget av Felix Herbst, som også har tatt bildet

Oslo, 11.10.06 Sverre Avnskog Med små tillegg i 2017

